

ประวัติวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร (พระ-เชด-ตุ-พน-วิ-มณ-มัง-คุลา-ราม) หรือ วัดโพธิ์ เป็นวัดสำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย จัดเป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดราชวรมหาวิหารและเป็นวัดประจำรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทั้งยังเปรียบเสมือนเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย เนื่องจากเป็นที่รวมจารึกสรรพวิชาหลายแขนง และทางยูเนสโกได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำโลกของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เมื่อมีนาคม พ.ศ. 2551 และวันที่ 16 มิถุนายน 2554 ทางยูเนสโก ได้ขึ้นทะเบียนจารึกวัดโพธิ์จำนวน 1,440 ชิ้น เป็นมรดกความทรงจำโลก ในทะเบียนนานาชาติ

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารถือได้ว่าเป็นวัดที่มีพระเจดีย์มากที่สุดในประเทศไทย โดยมีจำนวนประมาณ 99 องค์ พระเจดีย์ที่สำคัญ คือ พระมหาเจดีย์สี่รัชกาล ซึ่งเป็นพระมหาเจดีย์ประจำพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ในแง่ของการท่องเที่ยวแล้ว วัดโพธิ์ได้รับความนิยมเที่ยวเป็นลำดับที่ 24 ของโลก ในปี พ.ศ. 2549 โดยมีนักท่องเที่ยวมาเยือนในปีนั้นโดยประมาณ 8,155,000 คน

การบริหารงานวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร

พระเชตุพนวิมลมังคลาราม เป็นวัดประจำพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช องค์ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และได้รับการทำนุบำรุงจากพระมหากษัตริย์ทุกรัชกาลสืบมา จนกระทั่งปัจจุบัน ได้อยู่ภายใต้การดูแลของพระธรรมปิฎกญาบดี ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นอธิบดีสงฆ์วัดพระเชตุพนฯ ซึ่งพระธรรมปิฎกญาบดีได้มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล ในการบริหารวัดให้เป็นระบบและเป็นแบบอย่างแก่วัดทั่วไป และต้องการให้วัดพระเชตุพนฯปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการบริหาร ตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม

พระธรรมปิฎกญาบดี (คำปรารภระเบียบวัดพระเชตุพนฯ, 2545) ได้กล่าวไว้ว่า ในปัจจุบันกระแสสังคมโลกได้เปลี่ยนแปลงไปเร็วมาก จึงจำเป็นต้องปรับบทบาทการบริหารจัดการภายในวัด ทั้ง 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ อันเป็นสมบัติของชาติให้คงอยู่ในสภาพที่ดี และรักษาพระพุทธศาสนาอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติไว้ ส่วนที่สอง พัฒนาการบริหารจัดการในองค์กรให้เป็นระบบ ดังนั้น ทางวัดจึงได้วางระเบียบวัดพระเชตุพนฯ ว่าด้วยการบริหารวัดพระเชตุพนฯ พ.ศ. 2545 ฉบับนี้ เพื่อให้ทรัพยากรบุคคลรุ่นใหม่ ได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานมากขึ้น เพื่อที่จะได้ก้าวไปสู่การพัฒนาอย่างเป็นระบบจะทำให้เกิดผลดีแก่วัดพระเชตุพนฯ พระพุทธศาสนา และประเทศชาติต่อไป สารสำคัญของระเบียบนี้ คือ เพื่อต้องการที่จะกระจายอำนาจการรับผิดชอบงานในด้านต่างๆ ให้ผู้ที่มีความรู้และความสามารถและมีคุณธรรมมาช่วยกัน

ทำงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีคณะกรรมการกำกับดูแล เพื่อความรอบคอบรัดกุมตามนโยบายของวัด โดยมีวัตถุประสงค์จะพัฒนาคนและพัฒนางานควบคู่กันไปดังปณิธานที่ว่า “ค่าของคน อยู่ที่ผลของงาน ผลงานที่แสดงออกบอกถึงตัวบุคคลที่ทำคนจะมีค่า ต้องมีประวัติดี มีความสามารถ จิตสะอาด ฉลาดทำงาน ผลงานที่แสดงออกต้องโปร่งใส ไม่มีเงื่อนงำอำพรางใดแอบแฝง โดยมีคณะกรรมการที่ซื่อสัตย์สุจริตร่วมรับผิดชอบ”

การบริหารวัดพระเชตุพนฯ ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตราแห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ในการบริหารวัดเรื่อยมา จนกระทั่ง พ.ศ.2545 คณะสงฆ์วัดพระเชตุพนฯจึงมีมติเห็นชอบ เพื่อให้การบริหารวัดพระเชตุพนฯ เป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อย และเพื่อส่งเสริมการศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ ดำเนินไปด้วยดี จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 และมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.2505 ดังนี้

มาตรา 37 มีความว่า เจ้าอาวาสมีหน้าที่บำรุงรักษาวัด จัดกิจการและศาสนสมบัติ ปกครอง และสอดส่องให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีอยู่ หรือพำนักอาศัยอยู่ในวัดนั้น ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยกฎหมายเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของมหาเถรสมาคม เป็นธุระในการศึกษาอบรมและสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ ให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญบุญกุศล

มาตรา 38 มีความว่า เจ้าอาวาสมีหน้าที่ห้ามบรรพชิตและคฤหัสถ์ ซึ่งมีได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสเข้าไปอยู่ในวัด สั่งให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ซึ่งไม่อยู่ในโอวาทของเจ้าอาวาส ออกไปเสียจากวัด สั่งให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีอยู่ หรือพำนักอาศัยในวัดทำงานภายในวัด หรือให้ทำทัณฑ์บน หรือให้ขอขมาโทษ ในเมื่อบรรพชิต หรือคฤหัสถ์ในวัดนั้น ประพฤติผิดคำสั่งเจ้าอาวาส ซึ่งได้สั่งโดยชอบด้วยพระธรรมวินัย กฎหมายมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งของมหาเถรสมาคม

วัดพระเชตุพนฯ จึงวางระเบียบวัดพระเชตุพนฯ ว่าด้วยการบริหารวัดพระเชตุพนฯพ.ศ.2545 โดยจัดโครงสร้างการบริหารวัด แบ่งออกเป็นฝ่ายและแผนก ดังนี้

1. ฝ่ายงานกลาง แบ่งออกเป็น 4 แผนก ดังนี้
 - 1.1 แผนกเลขานุการและประชาสัมพันธ์
 - 1.2 แผนกการเงิน การบัญชี และผลประโยชน์
 - 1.3 แผนกรักษาความปลอดภัยและยานพาหนะ
 - 1.4 แผนกเลขานุการเจ้าอาวาส
2. ฝ่ายปกครอง แบ่งออกเป็น 4 แผนก ดังนี้
 - 2.1 คณะเหนือ
 - 2.2 คณะกลาง
 - 2.3 คณะใต้

2.4 หัวหน้าบุคคล

3. ฝ่ายศาสนศึกษาและศึกษาสงเคราะห์ แบ่งออกเป็น 4 แผนก ดังนี้

3.1 แผนกเลขานุการและประชาสัมพันธ์

3.2 แผนกพระปริยัติธรรม

3.3 แผนกศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

3.4 แผนกทุนศาสนศึกษาและทุนศึกษาสงเคราะห์

4. ฝ่ายเผยแผ่ แบ่งออกเป็น 5 แผนก ดังนี้

4.1 แผนกเลขานุการและประชาสัมพันธ์

4.2 แผนกเผยแผ่พระพุทธศาสนา

4.3 แผนกบำเพ็ญกุศลและวันเทศกาล

4.4 แผนกวันธรรมสวนะและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

4.5 แผนกทัศนศึกษา

5. ฝ่ายสาธารณูปการและสาธารณสงเคราะห์ แบ่งออกเป็น 4 แผนก ดังนี้

5.1 แผนกเลขานุการและประชาสัมพันธ์

5.2 แผนกก่อสร้างและบูรณปฏิสังขรณ์

5.3 แผนกจัดซื้อจัดจ้างและพัสดุครุภัณฑ์

5.4 แผนกบำรุงรักษาอาคารสถานที่และงานสาธารณสงเคราะห์

ตามโครงสร้างการบริหารวัดพระเชตุพนฯ นั้น มีคณะกรรมการบริหารทั้งหมด 6 ชุด ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารชุดใหญ่ 1 ชุด มีท่านเจ้าอาวาสเป็นประธาน และคณะกรรมการบริหารฝ่าย ซึ่งมีทั้งหมด 5 ฝ่าย ได้แก่ คณะกรรมการฝ่ายงานกลาง คณะกรรมการฝ่ายปกครอง คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษาและศึกษาสงเคราะห์ คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ และสุดท้าย คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการและสาธารณสงเคราะห์ ซึ่งคณะกรรมการแต่ละชุดนั้น มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการบริหารชุดใหญ่ มีอำนาจเสนอเจ้าอาวาสแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหาร เพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารเป็นการเฉพาะ หรือเป็นการทั่วไป มีจำนวนตามความจำเป็น และตามความเหมาะสม ทั้งมีหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าอาวาสในการบริหารงานวัดตามนโยบาย และคำสั่งของเจ้าอาวาส ปกครองฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย หลักการ และกำหนดวิธีการการบริหารงานวัด โดยความเห็นชอบของเจ้าอาวาส

2. เป็นที่ปรึกษาเจ้าอาวาส ในการบริหารวัด ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์และใน ส่วนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการเสนอแนะการดำเนินการบริหาร เพื่อให้มีประสิทธิภาพ

3. ให้การศึกษา เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องของฝ่ายต่างๆ เจ้าคณะและหัวหน้าบุคคลให้เป็นไปโดยชอบ
4. สอดส่อง ดูแล ให้พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยกฎหมายกฎหมายตราสามดวง ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศ พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช และคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
5. เสนอแนะเจ้าอาวาสในการออกกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ ข้อกำหนด หรือหลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติที่เกี่ยวกับความเรียบร้อยดีงาม และเสนอแนะวิธีการดำเนินการของฝ่ายต่างๆ เจ้าคณะและหัวหน้าบุคคล
6. ควบคุม ส่งเสริม แนะนำให้งานในหน้าที่ของฝ่ายงานกลาง ฝ่ายปกครอง ฝ่ายศาสนศึกษา และศึกษาสงเคราะห์ ฝ่ายเผยแผ่ ฝ่ายสาธารณูปการและสาธารณสงเคราะห์ รวมทั้งพิจารณาการของบประมาณของฝ่ายต่างๆ เจ้าคณะและหัวหน้าบุคคล ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง
7. ควบคุมบังคับบัญชา ซึ่งพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ และชี้แจงแนะนำการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และในส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
8. ระวังอธิกรณ์ พิจารณาวินิจฉัยเพื่อระงับอธิกรณ์ วินิจฉัยกรณีที่มีการกล่าวหาว่ากระทำผิดที่มีโทษถึงครุโทษ หรือโทษร้ายแรง วินิจฉัยข้ออุทธรณ์คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยของฝ่ายต่างๆ เจ้าคณะ และหัวหน้าบุคคล
9. ตรวจสอบ จัดให้มีการประชุม อบรม ชี้แจงพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ที่พักอาศัยอยู่ในวัดตามโอกาส
10. ให้มีการประชุมสามัญ 4 เดือนต่อ 1 ครั้ง แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นเร่งด่วน จะให้มีการประชุมสามัญก็ได้
11. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เจ้าอาวาสมอบหมาย

คณะกรรมการฝ่ายงานกลาง

คณะกรรมการฝ่ายงานกลาง มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฝ่ายงานกลาง เพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายงานกลางเป็นการเฉพาะ หรือเป็นการทั่วไป มีจำนวนตามความจำเป็นและความเหมาะสม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย ส่งเสริม กำกับ ดูแลแผนกต่างๆ ภายในฝ่ายงานกลาง และงานทั่วไปของวัด ซึ่งมีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของแผนก หรือฝ่ายใด
2. ควบคุม กำกับ ดูแลผลประโยชน์ของวัด ตลอดจนการทำบัญชีรายรับรายจ่ายการเงินของวัด และรายงานเจ้าอาวาส ตามระเบียบวัดพระเชตุพนฯว่า ด้วยการเงินของวัดพระเชตุพนฯ หรือตามที่เจ้าอาวาสกำหนด
3. จัดเก็บรวบรวมเอกสาร และทำทะเบียนทรัพย์สินของวัด

4. ทำทะเบียนพระภิกษุสามเณร ศิษย์วัด และผู้อาศัย
5. ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ
6. อำนวยความสะดวก และให้การสนับสนุนส่งเสริมแก่คณะกรรมการบริหารชุดใหญ่และคณะกรรมการฝ่ายงานกลาง
7. ออกกฎระเบียบ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติภายในฝ่ายงานกลางและในส่วนที่เกี่ยวข้อง
8. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหาร หรือเจ้าอาวาสมอบหมาย
9. รายงานผลการดำเนินการเสนอคณะกรรมการบริหารชุดใหญ่ 3 เดือนต่อ 1 ครั้ง เป็นอย่างน้อย และรายงานเจ้าอาวาสเพื่อทราบ

คณะกรรมการฝ่ายปกครอง

คณะกรรมการฝ่ายปกครอง มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฝ่ายปกครอง เพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายปกครองเป็นการเฉพาะ หรือเป็นการทั่วไป มีจำนวนตามความจำเป็น และตามความเหมาะสม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ปกครอง สอดส่อง ดูแล เพื่อให้พระภิกษุสามเณร ศิษย์วัด และผู้อาศัย ปฏิบัติตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ระเบียบ หรือคำสั่งของวัด
2. กำหนดวิธีการเกี่ยวกับพระภิกษุสามเณร ศิษย์วัด และผู้อาศัย ซึ่งมีได้รับการอนุญาตจากเจ้าอาวาสเข้าไปอาศัยอยู่ในวัด
3. ควบคุม ส่งเสริม รักษาความเรียบร้อยดีงาม และแก้ไขข้อขัดข้องของคณะต่างๆ ให้เป็นไปโดยชอบ
4. พิจารณาวินิจฉัยอธิกรณ์ ซึ่งขาดผลการสอบสวน หรือลงโทษพระภิกษุสามเณร ศิษย์วัด และผู้อาศัย ผู้กระทำความผิดพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ระเบียบ หรือคำสั่งเจ้าอาวาส กรณีที่ถูกกล่าวหาว่า กระทำความผิดที่มีโทษถึงครุโทษ หรือโทษร้ายแรง แต่ถ้าเห็นว่า เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญร้ายแรง หรือเป็นที่สนใจของประชาชน ให้เสนอคณะกรรมการบริหาร เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้
5. สอบพระปาติโมกข์ หรือสวดมนต์พระภิกษุสามเณรผู้มาอยู่ใหม่
6. ตรวจสอบและส่งเสริม ให้จัดการประชุมอบรมพระภิกษุสามเณร ศิษย์วัด และผู้อาศัย
7. ออกกฎระเบียบ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติภายในฝ่ายปกครอง และในส่วนที่เกี่ยวข้อง
8. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่คณะกรรมการบริหารหรือเจ้าอาวาสมอบหมาย
9. รายงานผลการดำเนินการเสนอคณะกรรมการบริหารชุดใหญ่ 3 เดือนต่อ 1 ครั้ง เป็นอย่างน้อย และรายงานเจ้าอาวาสเพื่อทราบ

คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษาและศึกษาสงเคราะห์

คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษาและศึกษาสงเคราะห์ มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษาและศึกษาสงเคราะห์ เพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษาและศึกษาสงเคราะห์เป็นการเฉพาะ หรือเป็นการทั่วไป มีจำนวนตามความจำเป็น และความเหมาะสม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและดำเนินการเกี่ยวกับการศาสนศึกษา การอบรมรวมทั้งการจัดให้มีสถานศึกษาของพระภิกษุสามเณร และการศึกษาสงเคราะห์ของประชาชนทั่วไปตามความเหมาะสม
2. กำหนดแนวทาง เพื่อเสนอการออกระเบียบวัดพระเชตุพนฯว่า ด้วยการศึกษาวัดพระเชตุพนฯ และข้อปฏิบัติในการส่งเสริมการศึกษาและการศึกษาสงเคราะห์
3. ควบคุม ส่งเสริม และสนับสนุนการศาสนศึกษา และการศึกษาสงเคราะห์
4. ควบคุม กำกับ ดูแลพระภิกษุสามเณร ที่ได้ไปศึกษาอยู่ในสถาบันต่างๆ ที่มีใช้สถาบันการศึกษาของคณะสงฆ์
5. พิจารณาเสนอของบประมาณประจำปี เพื่อการศึกษาและศึกษาสงเคราะห์ต่อคณะกรรมการบริหารชุดใหญ่
6. ออกกฎระเบียบ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติของฝ่ายศาสนศึกษาและศึกษาสงเคราะห์ และในส่วนที่เกี่ยวข้อง
7. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารชุดใหญ่ หรือเจ้าอาวาสได้มอบหมาย
8. รายงานผลการดำเนินการเสนอคณะกรรมการบริหารชุดใหญ่ 3 เดือนต่อ 1 ครั้ง เป็นอย่างน้อย และรายงานเจ้าอาวาสเพื่อทราบ

คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่

คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ เพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่เป็นการเฉพาะ หรือเป็นการทั่วไป มีจำนวนตามความจำเป็น และความเหมาะสม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดแนวทางการเผยแผ่ธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา
2. ส่งเสริม และดำเนินการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
3. อำนวยความสะดวกในการบำเพ็ญกุศลของวัด ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยดีงาม
4. ควบคุม ส่งเสริมการทัศนศึกษาของวัด ให้ดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. จัดเผยแผ่ข้อมูลข่าวสารของวัดและคำสั่งสอนพระพุทธศาสนาแก่สาธารณชนทั่วไป
6. ออกกฎ ระเบียบ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติภายในฝ่ายเผยแผ่ และในส่วนที่เกี่ยวข้อง
7. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่คณะกรรมการบริหารชุดใหญ่ หรือเจ้าอาวาสมอบหมาย

8. รายงานผลการดำเนินการเสนอคณะกรรมการบริหารชุดใหญ่ 3 เดือนต่อ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย และรายงานเจ้าอาวาสเพื่อทราบ

คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการและสาธารณสงเคราะห์

คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการและสาธารณสงเคราะห์ มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการและสาธารณสงเคราะห์ เพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการ ฝ่ายสาธารณูปการและสาธารณสงเคราะห์เป็นการเฉพาะ หรือเป็นการทั่วไป มีจำนวนตามความจำเป็นและความเหมาะสม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ดำเนินการด้านสาธารณูปการ และการอนุรักษ์โบราณสถานของวัด ให้ดำเนินไปด้วยดี
2. ควบคุม ส่งเสริม และสนับสนุนด้านสาธารณสงเคราะห์ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
3. กำกับ ดูแล บำรุงปฏิสังขรณ์เสนาสนะ สิ่งก่อสร้างให้อยู่ในสภาพใ้การใช้การได้จัดแนวแผนผังอาคารสถานที่ภายในวัดให้อยู่ในลักษณะเดิม และเหมาะสมกับสถานะของวัด
4. กำหนดแนวทางและข้อปฏิบัติ เกี่ยวกับงานสาธารณูปการและงานสาธารณสงเคราะห์ ให้เป็นไปอย่างดี
5. ออกกฎระเบียบ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติ ภายในฝ่ายสาธารณูปการและสาธารณสงเคราะห์ และในส่วนที่เกี่ยวข้อง
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่คณะกรรมการบริหารหรือเจ้าอาวาสมอบหมาย
7. รายงานผลการดำเนินการเสนอคณะกรรมการบริหาร 3 เดือนต่อ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย และรายงานเจ้าอาวาสเพื่อทราบ (ระเบียบวัดพระเชตุพนฯ, 2545, หน้า 3-23)